

Tekenen met Takken

en andere knutsels met natuurvondsten

Barbara Rijkema, auteur

Creatief met natuur

een stap verder

Ontdekken

Verzamelen

Creeëren

VAN NATURE CREATIEF

0-2 jaar

- Meekijken en voordoen
- Ontdekken van materialen en leren van kleuren
- Eerste krassen op papier, verven met kwasten én handen

2-4 jaar

- Experimenteren, zelf doen
- Begin ontwikkeling fijne motoriek
- Gericht tekenen van vormen, zoals rondjes en poppetjes
- Leren knippen en plakken

4-7 jaar

- Leren, kijken en oefenen
- Fijne motoriek ontwikkelen door gerichte opdrachten, zoals binnen de lijntjes kleuren
- Gedachten om kunnen zetten in beeld, ook al lijkt het nog niet op wat het moet zijn

7-12 jaar

- Zelf ideeën bedenken én kunnen uitvoeren: overzicht van het proces
- Gedachten om kunnen zetten in realistische, lijkende beelden
- Werken met nieuwe, moeilijkere materialen, zoals vilt of hout

Volg het kind

- Loslaten, het hoeft niks te 'zijn'
- Samen knutselen
- Verfproof
- Begeleidend lezen
- Combineren van materialen

Op pad

Lente

Zomer

Herfst

Winter

Bewaren

Materialen

Aan de slag

Combineer met een natuurweetje

NATUURWEETJE

Bomen laten hun bladeren vallen in de herfst. Dat doen ze om zichzelf te beschermen tegen uitdroging. In de lente en zomer halen bomen met hun wortels water uit de grond. Dit water gaat door kleine buisjes in de stam, houtvaten genoemd, naar boven. De boom gebruikt het water om te groeien en te ademen, en een deel verdwijnt (dat heet verdamping), via openingen in de bladeren. Deze openingen heten huidmondjes; onder de microscoop lijkt een huidmondje namelijk een beetje op twee dikke lippen. In de herfst en winter is het voor een boom moeilijker dan in de lente en zomer om genoeg water op te nemen, bijvoorbeeld doordat de temperatuur te laag is of omdat de grond bevroert. Als bladeren aan de boom zouden blijven, zou ook de verdamping doorgaan en dan droogt de boom uit. Bomen die wintergroen blijven, zoals naaldbomen, hebben veel kleinere bladeren (naalden)

dan loofbomen. Het bladoppervlak waardoor ze kunnen verdampen, is dus kleiner en ook liggen de huidmondjes dieper in de naald. Bovendien maken naaldbomen een soort antivries aan. Daardoor hoeven naalden niet van de boom te vallen.

Eieren versieren

Stempelen / plakken met bladeren

Bladvormen onderzoeken

Gezamenlijke opdracht

